

קבצי הערות התמימים ואנ"ש בלקו"ש חלק י"ח שיחה ב' לפרשת שלח

קובץ הערות התמימים ואנ"ש מאריסטאון גליון עד (תשל"ח)

ה. בליקוט שלח ש.ז. ס"ט מבאר טאף שעבודות השבטיה הן חלוקות, אבל מכ"מ בדורות המאוחרים, וכמו בזמן האמוראים עיקר העבודה הוא במעשה שבזה משתווים כל השבטים, (ומביא דוגמא מענין שער הי"ג השה לכל נפש).

ולהעיר (פסחים ד, א) ההוא דאמר דונו דיני (בכל דבר משא ומתן שהי' לו עם אדם הי' אומר תמיד בא לדין ואינו נשמע לדבר אדם אלא ע"פ דיין, רש"י) אמרי ש"מ מדן קאתי דכתיב דן ידין עמו כאחד שבטי ישראל, ההוא וכו' בדקו ואשכחוהו דמזבולון קאתי וכו', ומבאר בח"א מזרש"א "מבואר דכל איש ידמה במעשיו לברכת אותו שבט, ולדן ניתן מהשבטים ברכה זו שינקום להעמיד דבריו על ודין שנאמר בו דן ידין וגו', וכמו שמצינו בשמשון שעליו נאמרה נבואה וברכה זו מיעקב, וכך יש לפרש ההוא בסמוך דאשכחה דמזבולון קאתי דלפי ברכת יעקב ידמה במעשיו כן, עכ"ל.

וי"ל בפשטות דכוונת השיחה היא שמהעבודה פנימית דמוח ולב נשאר רק חלק המעשה, ובענין המרגלים החלק המעשה שהי' בהם הוא כשהכל השבטים, אבל שיש החלק המעשה שמתיחס לכל השבט באופן אחר, ולכן כל איש ידמה במעשיו לברכת אותו השבט, מטא"כ בענין התפלה שהיא בעיקרה עבודה פנימית במוח ולב, דלכן ישנן שינויי נוסחאות, אבל בענין התפלה כמו שהוא בדורות המאוחרים הוא רק החלק המעשה שבזה כל השבטים משתווים.

א' מאנ"ש

ו. ה) בהמבואר בסעי' ח' אודות המרגלים שהם היו בדוגמת נתאוו כל ישראל וכו' כדי שינוחו וכו' וימצאו להם מרגוע וכו', אבל מ"מ הכניסה לא"י מביאה לדרגא נעלית יותר והוא קיום ציווי ה' בלי שום מבוקש כלל, "עושה האמת מפני שהיא אמת".

לכאורה הלא מצינו בכ"מ אודות לרידת הנשמה למטה בעוה"ז דעי"ז שהעבודה היא ע"י נסיונות וכו' נפעל בה "עלי" גדולה ונפלאה לאין קץ" (לקו"ת דברים כט, א), ועד"ז הוא בנוגע לכניסה לארץ שהעבודה היא בענינים גשמיים וכו' דנפעל עי"ז עלול גדול יותר בהנשמה, וא"כ מהו הביאור הכא דכניסה לא"י הו"ע דעושה האמת מפני שהוא אמת, דלכאוף אדרבה בזה שייך **מבוקש** כי דוקא עי"ז יוכל להגיע למדרגה עליונה יותר לאין קץ.

ולכאורה אפ"ל עפ"י המבואר בלקו"ש חכ"ב שם דמבואר שם בארוכה דלדעת ב"ש דאזלינן בתר "בכח" נמצא דירידת הנשמה למטה (ה"בפועל") אינו פועל מעלה חדשה בהנשמה לגבי קודם לרידתה, כיון שעיקר הענין ה"בכח" ישנה כבר בהנשמה לפני שירדה למטה, וכלפי שמיא גליא שתקלים שליחותה למטה, וכל הירידה למטה היא בשביל לעשות לו ית' דירה בתחתונים ולא בשביל הנשמה עי"ש בארוכה.

ויש לקשר זה להמבואר בכ"מ הטעם דאין הלכה כב"ש, מפני גודל מעלתם שגפרדו מן עוה"ז ועסקו בתורת השכליים הנפרדים והתורה כפי סודותיה בעולמות העליונים וכו' ולכן לע"ל יהי' ההלכה כב"ש דאז יהי' ההלכה למטה כפי שהוא בעולם העליון, (ראה ס' בית אהרן כרך ט' ע' תקל"ז שהאריך בזה מהאריז"ל, וראה לקו"ת פרשתינו ד"ה ויקח קרח ספ"ד באופ"א) ואפ"ל דמחמת זה סב"ל ד"בכח" הוא העיקר דמספיק איך שהוא ברוחניות ואי"צ שיבוא בפועל בגשמיות.

ובלקו"ש חל"ח פ' שלח (ב) מבואר עד"ז בנוגע להמרגלים דלשיטתם אל"צ מעשה בגשמיות, ומספיק איך שהוא ברוחניות בתורה עיל"ש ואי נלמא כן נמצא דזה מתאים לשיטת ב"ש דכנ"ל ע"י ירידת הנשמה אין שייך לומר דנפעל בה עלי' גדולה ונפלאה לאין קץ, ובמילא שפיר מובן הא דאמרינן דכניסה לא"י אצלם הו"ע דעשית האמת מפני שהיא אמר' א בשביל העלי'.

ובפשטות ל"ל דבודאי דע"י קיום המצוות בא"י בענינים גשמיים ניתוסף עילוי גדול בהנשמה וכו', אמנם הם סברו דע"י הנסיונות לא יוכלו לקיים תומ"צ כדבעי וכו' ולא יזכו בעוה"ב וכו', משא"כ במדבר ישבו פנולים למצוא להם מרגוע ולהרבות בחכמה כו', אלא מכיון דסו"ס הי' ציווי ה' ליכנס לארץ ולעסוק בענינים גשמיים וכו' הי' צריך להיות בהם הענין דלעשות האמת מפני שהיא אמת, כיון שזהו ציווי ה' בלי שום חשבונות, וזהו גם פשטות הפל' בהרמב"ם ע"ז נתאוו חכמים כו', אף שיש עילוי בהעבודה מתוך נסיונות, מ"מ ע"י הנסיונות יש חסרון בפועל בעבודת ה' משא"כ בימות המשיח.